

ROMÂNIA

**CURTEA DE APEL BRAȘOV
SECȚIA PENALĂ**

DECIZIA PEALĂ NR. 433/Ap

DOSAR NR. 905/62/2015

Ședința publică din 25 mai 2016

Instanța constituită din:

Complet de judecată A7:

PREȘEDINTE

Judecător

Grefier

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public – procuror – din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Brașov.

Pentru astăzi fiind amânată pronunțarea asupra apelului declarat de Parchetul de pe lângă Tribunalul Brașov împotriva sentinței penale nr. 25/S din data de 09.02.2016 pronunțată de Tribunalul Brașov, în dosarul penal nr. 905/62/2015 al Tribunalului Brașov.

La apelul nominal făcut în ședința publică, la pronunțare, se constată lipsa părților.
Procedură îndeplinită.

Dezbaterile în cauza de față au avut loc în ședința publică din 10 mai 2016, când părțile prezente au pus concluzii în sensul celor consemnate în încheierea de ședință din aceea zi, care face parte integrantă din prezenta, iar instanța în vederea deliberării, a amânat pronunțarea pentru 17 mai 2016 și apoi pentru astăzi, 25 mai 2016, când,

C U R T E A

Asupra apelului penal de față, constată:

Prin sentința penală nr. 25/S/9.02.2016 Tribunalul Brașov, în baza 396 alin 5 Cod procedură penală raportat la art. 16 alin 1 lit c Cod procedură penală a achitat inculpata B.T.N. sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de luare de mită, în formă continuată, prevăzută de art. 289 alin. 1 Cod Penal, raportat la art. 7 lit. c) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare, cu aplic. art. 35 alin. 1 Cod Penal (4 acte materiale) și abuz în serviciu, în formă continuată, prevăzută de art. 297 alin. 1 Cod Penal, raportat la art. 13² din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare, cu aplic. art. 35 alin. 1 Cod Penal (4 acte materiale), ambele cu aplic. art. 38 alin. 1 Cod Penal.

În baza art 397 Cod procedură penală a respins acțiunea civilă formulată de partea civilă SNTCF.

În baza art.275 alin 3 Cod procedură penală cheltuielile judiciare au rămas în sarcina statului.

Pentru a pronunța această hotărâre instanța de fond a reținut următoarele:

Persoanele din cadrul S.N.T.F.C.. care ocupă funcții de conductor tren și șef tren, au atribuții de constatare și sancționare a contravențiilor, potrivit art. 4 și 5 din H.G. nr. 203/1994 pentru stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele privind transporturile pe căile ferate române, republicată.

Inculpata B.T. a îndeplinit în cadrul SNTFC funcția de șef de tren și în perioada de referință, a alcătuit partida trenului IC 473 pe relația București - Simeria și retur. Potrivit fișei postului (f 111-114 dup), aceasta avea ca atribuții principale, să trateze călătorii constatați în tren fără legitimații de călătorie sau cu legitimație de călătorie incompletă, să verifice identitatea

titularilor de legitimații nominale, să verifice legitimațiile de călătorie să fie valabile la trenul, clasa și data respectivă, să facă revizia legitimațiilor de călătorie imediat după plecarea trenului din stația de formare sau stația din parcurs, să patruleze permanent prin sectorul său de activitate pentru a verifica și trata toți călătorii care urcă în tren din toate punctele prevăzute cu oprirea trenului și pentru a sesiza cu ușurință pătrunderea în sector a unui călător fraudulos provenind din sectoarele adiacente deservite de ceilalți conductori, să solicite sprijin organelor de poliție din tren sau la prima stație cu post de poliție TF pentru identificarea călătorilor ce trebuie tratați pentru nereguli de la normele de transport și să se preocupe permanent de creșterea veniturilor la calea ferată, iar pentru orice neregulă, precum afluența de călători, greutăți întâmpinate în colaborarea cu organele de poliție TF referitoare la predarea călătorilor frauduloși care nu pot fi identificați, face raport de eveniment și îl înaintează spre înregistrare șefului de tură de la comanda proprie sau din parcurs.

Din fișa postului rezultă că la prezentarea la serviciu, șeful de tren semnează condica de prezență numai după ce este verificat de șeful de tură de la comanda personalului de tren privind starea și ținuta, rechizitele și imprimările din dotare, suma de bani personali declarată și menționarea acesteia în condica și carnetul de activitate, verificarea cu fiola alcoolscop sau aparatul Well și existența autorizațiilor de lucru. Sumele de bani găsite în plus și neînscrise în carnetul de activitate se fac venit la SNTFC cu CDI (V.15).

Inculpata a fost acuzată, în prezenta cauză, că nu și-a îndeplinit atribuțiile de serviciu în sensul că, nu a emis legitimații de călătorie pentru patru călători frauduloși, investigatori cu identitate reală, autorizați de procuror a comite fapte similare laturii obiective a unor infracțiuni de corupție, precum și infracțiuni de dare de mită respectiv să promită, să ofere sau după caz să dea bani sau alte foloase funcționarilor respectivi.

De asemenea, este acuzată de faptul că a primit pentru sine și în scopul încălcării atribuțiilor de serviciu suma de câte 15 lei de la fiecare dintre investigatorii autorizați.

Sub aspectul laturii obiective, la infracțiunea de luare de mită una dintre variantele sub care se poate prezenta elementul material constă într-o acțiune de primire de bani sau alte foloase necuvenite. A primi înseamnă a lua în posesie. Primirea implică o dare corelativă și prin urmare inițiativa aparține mituitorului. Sub aspectul laturii subiective, infracțiunea de luare de mită se comite cu intenție directă sau indirectă. Mobilul este de regulă dorința subiectului activ de a obține câștiguri ilicite.

În ce privește infracțiunea de abuz în serviciu aceasta ocrotește relațiile sociale privitoare la buna desfășurare și realizare a activității de serviciu în mod cinstit și corect, precum și relațiile sociale privind apărarea cetățenilor împotriva abuzurilor funcționarilor publici. Elementul material al laturii obiective se manifestă fie printr-o inacțiune-neîndeplinirea unui act, fie printr-o acțiune - îndeplinirea defectuoasă a unui act. Activitățile incriminate comise sau omise trebuie comise în cadrul atribuțiilor de serviciu care decurg din contractul de muncă și sunt incluse în fișa postului.

Sub aspectul laturii subiective se poate comite cu aceeași formă de vinovăție ca și luarea de mită respectiv intenție directă sau indirectă făptuitorul prevăzând că acțiunea/inacțiunea săvârșită aduce atingere intereselor legale ale unei persoane și urmărește și acceptă realizarea acestui rezultat, întrucât săvârșirea faptei din culpă întrunește elementele constitutive ale neglijenței în serviciu.

Încadrarea juridică a faptelor de care este acuzată inculpata nu comportă discuții sub aspectul subiectului activ sau pasiv, al calității inculpatei de funcționar public în sensul legii penale, ori al săvârșirii activităților incriminate în cadrul atribuțiilor de serviciu.

Discuții comportă însă probațiunea care s-a efectuat în prezenta cauză și care nu conduce la concluzia, dincolo de orice îndoială, a vinovăției inculpatei.

Probele pe care se bazează acuzarea sunt procesele verbale în care investigatorii autorizați cu identitate reală au consemnat rezultatul activității din data de 28.03.2014, imaginile video reprezentând înregistrarea autorizată a activității investigatorilor din data de 28.03.2014 pe trenul IC 470 și înregistrări constând în fișa postului, deciziile de sancționare administrativă a inculpatei și copia dosarului de cercetare administrativă a martorului D.I.V., matca chitanței

diverse încasări seria Bnda nr.1478951 datată 28.03.2014 și depusă la casieria RTFC București Stația Grivița în 29.05.2014.

Ceilalți martori la care face referire rechizitoriul constituie probe indirecte, care susțin teza unui comportament notoriu al angajaților societății persoană vătămată.

O persoană nu poate fi condamnată numai pentru că face parte din aceeași categorie profesională și de aceea activitatea acesteia trebuia amănunțit cercetată pentru a nu fi nici un dubiu asupra faptului că își crease un obicei de a acționa în modul în care a făcut-o la acțiunea investigatorilor.

Modalitatea de investigare utilizată de procuror în prezenta cauză este permisă de noua lege procesual penală, întrucât este de natură să releve comiterea de fapte, întrucât altă modalitate de investigare nu există sau alte probe sunt greu sau foarte greu de administrat. Legiuitorul a instituit însă și o garanție că metoda de investigare nu va fi folosită pentru a provoca comiterea de fapte penale, stipulând în art.103 al 2,3 Cod procedură penală că o soluție de condamnare nu se poate întemeia în mod determinant pe declarațiile investigatorilor.

Este de subliniat faptul că procese verbale întocmite de investigatori, nu reprezintă o probă suplimentară față de declarațiile acestor martori protejați, ci acestea reprezintă modalitatea în care investigatorul, care a fost autorizat chiar de procuror să efectueze acele investigații, relatează activitățile la care a participat.

Față de faptul că acești investigatori, au participat la mai multe activități ce aveau ca obiect identificarea angajaților SNTFC CFR care își încălcau atribuțiile de serviciu și care luau mită, pentru a putea identifica o situație de notorietate despre care se susține că ar crea pierderi majore societății persoană vătămată, instanța a procedat la audierea acestora, în condițiile art.148 alin 8 Cod procedură penală, considerând că, erau cei mai în măsură a descrie în amănunt fapta, să justifice de ce imaginile înregistrate în mediul ambiant surprind numai momentul oferirii sumelor de bani și nu și activitatea inculpatei anterior și ulterior acestui moment.

Așa cum am arătat mai sus, martorul D. a relatat starea de fapt, diferit de modul în care s-a reținut în actul de sesizare al instanței, făcând vorbire de o discuție care a avut loc între inculpata B.T. și investigatori în cadrul căreia inculpata a reproșat persoanei care a abordat-o pe peron faptul că doar acesteia a fost de acord să îi permită călătoria la Sinaia și nu și celorlalte trei persoane, cărora le-a cerut banii pentru emiterea biletelor în tren. A menționat martorul că persoanele au afirmat că nu au bani și nici acte de identitate și au afirmat că în situația în care le vor coborî din tren nu mai pot ajunge la Sinaia. A mai arătat martorul că împreună cu inculpata s-au retras și au discutat ce aveau de făcut în condițiile date, și au hotărât a consemna suma primită într-o chitanță diverse încasări, din tipizatul aflat în gestiunea sa pentru că, dintre ei doi el era cel cu încasările cele mai mici.

Declarația martorului se coroborează cu declarația inculpatei și nu există nici un motiv pentru a considera că este subiectivă și s-ar impune înlăturarea atâta vreme cât nu există dovada contrară.

Instanța reține că, în materia infracțiunilor de corupție probațiunea trebuie să fie de natură a nu încălca echitatea procedurii. Infracțiunile de corupție sunt greu sau dificil de probat având în vedere că acestea implică de regulă doi autori distincți a două infracțiuni diferite - dare și luare de mită - persoane, care, de regulă nu au interesul să divulge fapta, când folosul este transmis pentru un lucru nelegal. Faptele sunt petrecute în unele cazuri în timp îndelungat, trebuie reconstituite, intervenind și problematica valorii probatorii a declarațiilor martorilor, care în această materie sunt de regulă probe indirecte, iar împrejurările dovedite cu aceste depoziții sunt fapte probatorii, și nu fapte principale.

Din principiul prezumției de nevinovăție rezultă că interpretarea probelor în materie penală se raportează la standardul „in dubio pro reo”, ceea ce implică și condiția certitudinii, a convingerii certe a vinovăției. Totodată, administrarea echitabilă a probelor, ca parte a dreptului la un proces echitabil, ocupă un loc preminent într-o societate democratică și nu poate fi sacrificată în favoarea eficienței luptei împotriva corupției.

Una dintre metodele de investigare a infracțiunilor de corupție este utilizarea investigatorilor sub acoperire sau cu identitate reală și a colaboratorilor. Legea reglementează și o procedură de simulare a comportamentului infracțional constând în promiterea, oferirea sau,

după caz darea de bani sau alte foloase unui funcționar, în condițiile prevăzute la art. 289 Cod penal procedură în scopul neîndeplinirii/indeplinirii defectuoase de către acesta a atribuțiilor de serviciu, care este supusă autorizației procurorului și care în prezenta cauză respectă criteriile de legalitate aspect analizat cu ocazia examenului de legalitate în camera preliminară.

Utilizarea acestor tehnici speciale de investigație nu sunt incompatibile cu dreptul la un proces echitabil, însă utilizarea acestor tehnici ascunse trebuie să aibă limite clare, pentru a nu provoca săvârșirea faptelor în scopul obținerii probelor.

De altfel, art. 101 alin. 3 Cod procedură penală interzice organelor judiciare penale sau altor persoane care acționează pentru acestea să provoace o persoană să săvârșească ori să continue săvârșirea unei fapte penale, în scopul obținerii de probe." Sintagma „a determina” presupune o instigare la comiterea infracțiunii (îndemn, încurajare, în sensul reglementării formei de participare a instigării prevăzute de art. 47 Cod penal), dar considerăm că intră sub incidența textului de lege de mai sus și provocarea sub forma violenței, înșelăciunii, în urma căreia persoanei i se sugerează într-un mod neechivoc săvârșirea unei infracțiuni.

Se comite o instigare ori de câte ori organele de urmărire penală nu se limitează la a cerceta în mod pasiv activitatea infracțională, ci exercită o asemenea influență asupra persoanei vizate, încât să determine săvârșirea unei fapte penale care, fără aceasta intervenție nu ar fi fost săvârșită, cu scopul de a constata o infracțiune, respectiv de a obține probe și de a declanșa urmărirea penală.

Reținem atitudinea investigatorilor ca fiind una provocatoare în prezenta cauză întrucât situația presupus infracțională tinde să fie probată tocmai prin acțiunea investigatorilor respectiv solicitarea emanând de la chiar persoanele ce aveau sarcina de a descoperi infracțiunea, dar și pentru că lipsește orice indiciu că fapta ar fi fost săvârșită fără această intervenție.

Astfel, așa cum am afirmat, inculpata a arătat că a fost abordată de o singură persoană care a impresionat-o nu pentru că ar fi avut un anume comportament ci, datorită amprentei pe care o lăsase asupra sa un eveniment trist și marcant din viața sa. Nici una dintre martorele investigatori nu a putut preciza care dintre ele a vorbit cu inculpata pe peron și nici dacă s-au comportat astfel încât să fie evident că sunt împreună, ci au relatat aspecte cu titlu general, făcând referire cum se desfășurau activitățile de investigație „de obicei”.

Chiar dacă poate fi înțeles faptul că după doi ani de zile în condițiile în care acțiunile se desfășoară zilnic și vizează mai multe persoane, amintirea unui anume eveniment nu mai este atât de proaspătă, subliniind faptul că, fiecare activitate are specificul ei și fiecare persoană investigată are modul propriu de reacție constatăm că, ar fi trebuit ca procesele verbale încheiate de investigatori, la încheierea activității, să fie mult mai amănunțite și însoțite de imagini care să nu lase loc de îndoială.

În aceeași ordine de idei, cu toate că legea permite folosirea acestei metode de investigație și un judecător a autorizat supravegherea activităților inculpatei în mediul ambiental, comportamentul provocator al investigatorului nu este permis. Astfel, investigatorii ar fi trebuit să nu abordeze inculpata pe peron ci să urce în tren întrucât erau autorizați să comită contravenții și să supravegheze activitatea personalului de tren potrivit autorizației, iar la solicitarea membrilor personalului de tren de a prezenta biletele să procedeze potrivit autorizației respectiv să ofere bani.

Inculpata B. și martorul D. au arătat în ce situație a fost pusă inculpata și subliniem faptul că acuzarea nu a făcut proba contrară, aceea de a se fi pusă în situația de nu putea acționa potrivit atribuțiilor sale de serviciu respectiv de a încheia procese verbale de contravenție întrucât călătorii frauduloși au afirmat că nu posedă acte de identitate, lipsa de eficiență a coborârii persoanelor în proxima stație, pentru că oricum călătoria acestora se încheia acolo, faptul că a trebuit să decidă între a apela la sprijinul poliției TF din proxima stație, caz în care s-ar fi putut ca echipajul să nu fie la sediul din stație ci pe teren, iar trenul cu rang înalt ar fi fost întârziat nejustificat ceea ce oricum ar fi însemnat sancțiune administrativă și soluția aleasă de a consemna suma de bani, oferită de investigatori, într-o chitanță diverse încasări, chiar din gestiunea colegului conductor de tren.

Referitor la acest aspect, instanța constată că probele administrate în cauză nu au relevat o altă stare de fapt decât cea reținută. Faptul că în raportul său, casierul de la Stația Grivița

primind chitanța diverse încasări în discuție, a menționat că „am contat CDI 1478951 cu data de 29.05.2014 pentru a putea scoate corect raportul” nu înseamnă că D.I.V. a întocmit chitanța ulterior și a antedatat-o. Dacă s-ar fi făcut controlul imprimatelor la plecarea din stație tipizatul CDI ar fi trebuit să poarte ștampila șefului de tură/ personalului din conducerea stației. Afirmările făcute de persoanele din conducerea stației cu ocazia cercetării administrative cu atât mai mult cu cât aceasta nu a fost finalizată nu au decât valoarea unor indicii relativ la o eventuală încălcare a atribuțiilor de serviciu.

Analiza abuzului în serviciu de care este acuzată aceasta trebuie să pornească în primul rând de la fișa postului fără să ignorăm însă circumstanțele în care s-au produs evenimentele.

Procurorul a menționat în rechizitoriu faptul că inculpata, cu ocazia primirii banilor, nu numai că nu a remis niciun bilet călătorilor frauduloși (fapt explicat atât de inculpată, cât și martor prin aceea că fetele au afirmat că nu au bani), dar nu a făcut nicio mențiune verbală în acest sens, și se afirmă că aceste aspecte rezultă din înregistrarea audio-video și precizările acestor călători. Înregistrarea audio-video nu este însă de natură să susțină acuzarea întrucât durează doar 27 de secunde și surprinde doar momentul în care inculpata primește suma de bani și o bagă în buzunar sau geantă. Este greu de crezut că nu a avut loc nici măcar o discuție între investigatori și membri personalului de tren, ori care ar fi fost aceasta ea trebuia surprinsă, după cum trebuia surprins momentul anterior al abordării pe peron și apoi cel ulterior pentru a surprinde comportamentul inculpatei. Mai mult, se constată că procesele verbale încheiate de investigatori consemnează doar faptul că inculpata a fost abordată pe peron și că la momentul la care a sosit însoțită de coleg i s-au înmănat câte 15 lei. Astfel, planează dubiul asupra faptului dacă inculpata sau colegul ei au remis originalul chitanței martorilor.

Se arată în rechizitoriu că primirea banilor de la călătorii frauduloși fără remiterea, pe loc către aceștia, a legitimațiilor de călătorie în tren, este neregulamentară, din acel moment sumele respective reprezentând plus în gestiune pentru personalul de tren, iar călătorii frauduloși fiind sancționabili pentru lipsa legitimațiilor de călătorie. Mai mult, se arată că, referitor la gestiunea personalului de tren este necesar să existe o concordanță continuă între biletele emise și sumele de bani încasate pentru ele, în timp ce banii personali sunt menționați distinct în carnetul de activitate la intrarea în serviciu, orice neregulă depistată în acest sens constituind abatere disciplinară.

Instanța observă însă că potrivit fișei postului sumele de bani găsite în plus (la controlul care se presupune că se face la ieșirea din tură) și neînscrise în carnetul de activitate se fac venit la SNTFC cu CDI (V.15). Astfel, reținând că modul în care au acționat investigatorii a fost de natură a provoca inculpata și a o pune în situația de nu putea alege decât tăierea unei chitanțe CDI, singura soluție ce se poate adopta în prezenta cauză este aceea a achitării în temeiul art 16 alin 1 lit c Cod procedură penală.

Împotriva hotărârii menționate a declarat apel Parchetul de pe lângă Tribunalul Brașov, hotărâre criticată pentru netemeinicie.

În motivare procurorul arată că hotărârea instanței de fond este criticabilă pentru că este invocată starea de provocare generată de investigatorii autorizați, provocare la săvârșirea de infracțiuni de către inculpată.

Judecătorul fondului a analizat toate probele administrate în cauză, inclusiv în faza de urmărire penală, spunând că în cauză în afară de rapoartele investigatorilor au mai fost audiați martori care constituie probe indirecte și care nu au relevanță în cauză. În atare situație, au fost autorizați investigatori prin autorizări făcute de către judecătorul de drepturi și libertăți, investigatori cu identitate reală, fiind în misiune, nu au urmărit persoana inculpatei, au pornit în misiune și au constatat săvârșirea infracțiunii comise de inculpată. De asemenea, din înregistrările audio-video și din planșa foto care se află la fila 96-97 dosar urmărire penală, rezultă fără nici un dubiu că inculpata a primit acea sumă de bani cu titlu de mită pentru a nu își îndeplini obligațiile de serviciu, respectiv pentru a nu constata contravențiile săvârșite de cei patru investigatori.

În atare situație, nu poate fi vorba de o provocare din partea investigatorilor, a fost ceva firesc, inculpata a primit acei bani fiind însoțită de către martorul D. I. V. Arată că este adevărat că acel martor ulterior a făcut vorbire despre emiterea unei chitanțe pentru acea sumă de bani, taxă care se încadra la încasări diverse.

Din actele depuse la dosar la acest termen, rezultă că acea chitanță nu putea să acopere suma încasată de la acele martore, sumă primită de inculpată cu titlu de mită și nicidecum cu titlu de plată a unor bilete în tren. La acel capitol de încasări diverse, se comunică din partea CRF că, se încadrau cu totul alte încasări pentru bagaje voluminoase și nicidecum pentru călători frauduloși. În atare situație, un alt aspect relevant este faptul că martorul, în chitanțierul său, avea chitanțe emise de la 1.01.2014, ultima chitanță fiind la 28.03.2014, chitanță pe care a depus-o la superiori săi în data de 29.05.2014, după două luni de la momentul săvârșirii faptei de către inculpată. După aceea dată, din actele puse la dispoziția instanței rezultă că martorul nu a mai emis nicio altă chitanță, astfel acest aspect ne poate duce cu gândul că, chitanța a fost emisă de către martor.

În atare situație, procurorul consideră că probele administrate în cauză duc la concluzia indubitabilă că inculpata se face vinovată de săvârșirea celor două infracțiuni reținute în sarcina sa, iar instanța de fond a dat o interpretare greșită probatoriului administrat și a dispus achitarea inculpatei în temeiul art.16 lit.c Cod procedură penală.

Examinând hotărârea atacată, prin prisma motivelor invocate, dar și sub toate aspectele conform art.417 alin.2 Cod procedură penală, curtea reține următoarele:

Prin rechizitoriul procurorului datat 13.02.2015 emis în dosarul penal nr.47/P/2015 s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatei B.T.N. pentru săvârșirea infracțiunilor de luare de mită în formă continuată, prevăzută de art.289 alin.1 Cod penal raportat la art. 7 lit.c din Legea nr.78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu aplicarea art.35 alin.1 Cod penal (4 acte materiale);

-abuz în serviciu, în formă continuată, prevăzută de art.297 alin.1 Cod penal raportat la art.13/2 din Legea nr.7/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu aplicarea art.35 alin.1 Cod penal, ambele cu aplicarea art.38 alin.1 Cod penal.

În esență s-a reținut că inculpata, în mod repetat și în realizarea aceleiași rezoluții infracționale la data 28.03.2014, ocupând funcția de șef tren în cadrul SNTFC, în mod direct și pentru sine, a primit diferite sume de bani de la 4 călători frauduloși, în cuantum de 60 lei în legătură cu neîndeplinirea actelor ce intră în îndatoririle sale de serviciu referitoare la revizia legitimațiilor de călătorie, respectiv a permis călătoria acestora cu mijloacele de transport pe calea ferată, cauzând o pagubă societății în cuantum total de 124 lei, constând în punctul legitimațiilor de călătorie necesare a fi fost eliberate în tren pentru distanțele respective de deplasare și a obținut pentru investigatorul călător fraudulos avantajul patrimonial primind neplata costului călătoriei respective.

Sesizarea cu privire la săvârșirea infracțiunilor de către inculpata B.T.N. s-a produs urmare unor ample acțiuni desfășurate în scopul identificării persoanelor din cadrul SNTFC cu privire la care exista suspiciunea că săvârșesc infracțiunii în legătură cu activitatea de verificare a documentelor de călătorie.

Astfel, prezenta cauză a avut ca mod de sesizare procesul-verbal datat 17.03.2011 sub nr.520/P/2011, încheiat de organele poliției judiciare din cadrul Secției Regionale de Poliția Transportului Brașov din cadrul Direcției Poliției Transporturi a Inspectoratului General al Poliției Române, în cauză fiind efectuate cercetări privind o faptă de luare de mită din data de 17.03.2011, reținută în sarcina numitului I.V., conductor tren în cadrul SNTFC, prin rezoluția procurorului dată în cauză la data de 8.06.2011 dispunându-se începerea urmăririi penale în acest sens (f.2-3 dosar urmărire penală).

În atare împrejurări, procurorul a considerat întrunite condițiile privind folosirea în cauză a unor investigatori sub o altă identitate decât cea reală, în conformitate cu prevederile art.224/1 – 224/4 Cod procedură penală, procedând la autorizarea investigatorilor cu numele atribuite M.E. și M.C.

Ulterior, față de datele și informațiile puse la dispoziția procurorului de către M.E. din care a reieșit dimensiunea extraordinară a fenomenului infracțional din unitatea publică parte civilă, procurorul a autorizat și alți investigatori autorizați să promită, să ofere, să dea ori să primească bani sau alte foloase de la funcționarii ocupând funcții specifice sau oricare alte persoane care au legătură cu cauza.

În atare împrejurări, măsura introducerii investigatorilor sub acoperire a fost luată în mod progresiv de către procuror și în funcție de datele necunoscute în fiecare moment procesual relevant fără a se urmări în mod justificat vreo anume persoană.

Prin ordonanțele procurorului din 6.02.2014 și 18.02.2014 a fost dispusă autorizarea folosirii în cauză, în calitate de investigator cu identitate reală a lucrătorilor operativi din cadrul poliției judiciare, respectiv:

- M.A. – ag.pr.Poliția Stațiunii Poiana Brașov;
- G.P. – ag.pr. Secția 4 Poliție Brașov;
- C.A. – ag.pr.Secția 3 Poliție;
- G.R. – ag.pr. Secția 1 Poliție Brașov.

Investigatorii cu identitate reală desemnați au fost autorizați să desfășoare toate activitățile care implică relaționarea apropiată cu funcționarii ocupând funcții de personal de tren sau organe de control, ori cu alte persoane de interes, precum eventual alți călători frauduloși.

„În aceste circumstanțe, investigatorii vor proceda la efectuarea unor călătorii cu mijloace de transport călători pe calea ferată, fără a fi în posesia unor legitimații de călătorie, aspecte care vor fi aduse la cunoștința lucrătorilor cu funcții specifice privind verificarea documentelor de călătorie, în orice formă, direct sau indirect, ori prin acțiuni implicite, dar neechivoce” (pag.66d.u.p).

La data de 6.02.2014, Parchetul de pe lângă Tribunalul Brașov, în temeiul art.140 Cod procedură penală, a solicitat judecătorului de drepturi și libertăți, autorizarea pe o durată de 30 zile începând cu 7.02.2014 până la 8.03.2014 inclusiv supravegherea audio, video sau prin fotografiere privind activitățile autorizate prin ordonanță, realizate de către investigatorii cu identitate reală menționați expres.

Cererea a fost admisă prin încheierea nr.3/6.02.2014 a judecătorului de drepturi și libertăți din cadrul Tribunalului Brașov emisă în dosarul penal nr.570/62/2014 (f.71-72 dosar urmărire penală), perioadă de supraveghere fiind ulterior prelungită pentru o perioadă de încă 30 zile (f.76-77 dosar urmărire penală) până la 7.04.2014 inclusiv.

Din procesele-verbale întocmite de către investigatori în data de 28.03.2014 rezultă că la acea dată se aflau în jurul orei 10 în stația CFR Brașov pentru a urca în trenul IC 473 cu destinația Sinaia.

Pe parcurs au observat pe unul dintre cei doi membrii ai partidei de tren – femeie cu ecusonul nr.11784-, (curea de culoare roșie la geantă). Au mers la aceasta și i-au spus că vor să meargă la Sinaia. Femeia le-a făcut semna să urce, spunându-le să meargă în ultimul vagon.

După 10-15 minute, membrul partidei de tren cu care discutaseră a venit la locurile unde erau așezați, împreună cu al doilea membru al partidei de tren – un bărbat cu ecuson nr.11816, curea neagră la geantă. Bărbatul s-a postat în spatele femeii, iar fiecare dintre investigatori i-a înmănat femeii suma de 15 lei (f.89-95 dosar urmărire penală).

Din înregistrarea video rezultă că membrii partidei de tren ajung în dreptul investigatorilor, se opresc și aceștia înmânează mai multe sume de bani inculpatei, care îi așează și îi bagă în buzunarul de la haina de serviciu și pleacă.

În acest timp între investigatori și membrul partidei de tren (femeie) are loc o discuție neinteligibilă, iar cel de-al doilea membru al partidei de tren-bărbatul – asistă atât la discuție, cât și la momentul în care investigatorii au dat sumele de bani colegei de serviciu (f.96-99 dosar urmărire penală).

Din verificările efectuate s-a stabilit că de serviciul pe trenul IC 473 a fost șef de tren B.T. (f.100 dosar urmărire penală).

Potrivit fișei postului nr.S128/1/5368/2013 emisă de Societatea de Transport de Călători București, Stația București – Grivița, inculpata ocupând funcția de șef de tren avea ca atribuții:

- să trateze călătorii constatați în tren fără legitimații de călătorie sau cu legitimație de călătorie incompletă;
- să verifice identitatea titularilor de legitimații nominale;
- să verifice legitimațiile de călătorie să fie valabile la trenul, clasa și data respectivă;
- să facă revizia legitimațiilor de călătorie imediat după plecarea trenului din stația de formare sau stația de parcurs;

-să patruleze permanent prin sectorul său de activitate pentru a verifica și trata toți călătorii care urcă în tren din toate punctele prevăzute cu oprirea trenului și pentru a sesiza cu ușurință pătrunderea în sector a unui călător fraudulos provenind din sectoarele adiacente descrise de ceilalți conducători;

-să solicite sprijin organelor de poliție din tren sau la prima stație cu post de poliție TF pentru identificare călătorilor ce trebuie tratați pentru neregulile de la normele de transport;

-să se preocupe permanent de creșterea veniturilor la calea ferată;

-pentru orice nereguli, afluența de călători, greutăți întâmpinate în colaborarea cu organele de poliție TF referitoare la predarea călătorilor frauduloși care nu pot fi identificați, face raport de eveniment și îl înaintează spre înregistrare șefului de tură de la comanda proprie sau din parcurs.

Din fișa postului rezultă că la prezentarea la serviciu, șeful de tren semnează condica de prezență numai după ce este verificat de șeful de tură de la comanda personalului de tren primind starea și ținuta, rechizitele și imprimantele din dotare, suma de bani personali declarată și menționarea acestora în condica și carnetul de activitate, verificarea cu fiola alcoolscoap sau aparatul Well și existența autorizațiilor de lucru. sumele de bani găsite în plus și neînscrise în carnetul de activitate se fac venit la SNTFC cu CDI.

În atare împrejurări, inculpata B.T.N. este trimisă în judecată pentru că nu și-a îndeplinit atribuțiile de serviciu în sensul că nu a emis legitimații de călătorie pentru patru călători frauduloși, investigatori cu identitate reală, autorizați de procuror a comite fapte similare laturii obiective a infracțiunii de corupție, precum și infracțiuni de dare de mită, respectiv să promită, să ofere sau după caz să dea bani sau alte foloase funcționarilor respectivi.

Totodată, inculpata este cercetată pentru că a primit pentru sine și în scopul încălcării atribuțiilor de serviciu suma de 60 lei de la investigatorii autorizați.

Instanța de fond a reținut atitudinea investigatorilor ca fiind una provocatoare întrucât situația presupus infracțională tinde să fie probată prin acțiunea investigatorilor, împrejurări în care a dispus achitarea inculpatei B.T.N. în baza art.396 alin.5 Cod procedură penală raportat la art.16 alin.1 lit.c Cod procedură penală pentru infracțiunile deduse judecății.

Instanța ierarhic superioară nu împărtășește un atare punct de vedere.

Potrivit art.101 alin.3 Cod procedură penală este interzis organelor judiciare sau altor persoane care acționează pentru acestea să provoace o persoană să săvârșească ori să continue săvârșirea unei fapte penale în scopul obținerii unei probe (art.68 Vechiul Cod de procedură penală).

A proceda în alt fel înseamnă a trece de limitele legii.

„Determinarea în vederea săvârșirii infracțiunii nu trebuie confundată cu crearea oportunității sau a condițiilor favorabile în acest sens.

În acest ultim caz, inițierea și întârzierea rezoluției infracționale aparține în totalitate persoanei vizate și nu poate fi imputată investigatorilor sub acoperire. Pentru a intra sub incidența art.68 Vechiul Cod de procedură penală (art.101 alin.3 Cod procedură penală), activitatea de „provocare” a unei infracțiuni trebuie să îmbrace forme concrete de instigare care să inițieze în mintea unei persoane ideea de a săvârși o infracțiune; ce poate consta în rugăminți insistente, înșelăciune, insinuări, promisiuni false, amenințare, șantaj, hărțuire sau solicitări repetate bazate pe simpatii personale create în acest sens”. (Revista de drept penal, Anul XIV, nr.o, București – 2007, par.132-134).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că nu se poate reține provocarea acuzatului de către organele judiciare, în măsura în care intenția infracțională era deja luată, existând predispoziția făptuitorului de a comite infracțiunea, iar autoritățile judiciare aveau motive întemeiate să suspecteze activitățile ilicite ale persoanei respective.

În speță, sesizarea cu privire la săvârșirea de către inculpata B.T.N. este urmarea unor ample acțiuni în scopul identificării persoanelor din cadrul CNTFC cu privire la care exista suspiciunea că săvârșesc infracțiuni în legătură cu activitatea de verificare a legitimațiilor de călătorie.

Așa cum s-a arătat prezenta cauză a avut ca mod de sesizare procesul-verbal din data de 17.03.2011 sub nr.520/P/2011 încheiat de organele poliției judiciare din cadrul Secției Regionale

de Poliție Transporturi Brașov din cadrul Direcției Poliției Transportului a Inspectoratului General al Poliției Române, în cauză fiind efectuate cercetări privind o faptă de luare de mită din data de 17.03.2011 reținută în sarcina conductorului de tren I.V..

Ulterior, s-a constatat că astfel de fapte săvârșite de personalul din cadrul SNTFC au proveniență cu totul deosebită reprezentând un fenomen generalizat de corupție în cadrul activității de verificare a documentelor de călătorie.

În atare împrejurări, în cauză au fost autorizați investigatori cu identitate reale, investigatori audiați atât în faza de judecată de instanța de fond, cât și în calea de atac a apelului.

Din declarațiile acestora rezultă că „au abordat-o pe peron pe o doamnă căreia i-au spus că vor să meargă la Sinaia.

Le-a făcut semn să urce în ultimul vagon, la un moment dat a venit împreună cu colegul său, fiecare a scos câte 15 lei fără să li se ceară vreo sumă anume, fiecare a pus suma de bani pe masă și doamna a băgat-o în buzunar” (filele 69-70 dosar judecătore, filele 86-87 dosar judecătore, 21-24 dosar curte).

În singura declarație pe care a înțeles să o dea, inculpata B.T.N. arată că „în data de 28.03.2014, pe peron la Brașov a fost abordată de o tânără (care semăna izbitor cu prietena fiului său care a decedat) ce a rugat-o să o lase să urce în tren pentru că trebuie să meargă la o petrecere și a spus că nu are bani. Înainte de Predeal a constatat că nu este singură și le-a cerut să pregătească banii de bilete, fiecare a scos câte 15 lei, susținând că nu au mai mult”. (filele 46-47 dosar judecătore).

Prin coroborarea acestor declarații, fără a avea importanță că a fost abordată de o singură persoană ori că cele 4 persoane erau toate patru împreună și de regulă vorbeau pe rând completându-se reciproc, rezultă că asupra inculpatei nu s-au exercitat presiuni, nu a fost rugată insistent, iar asemănarea dintre fata care i-a cerut permisiunea și prietena fiului său nu se circumscrie atitudinii provocatoare din partea investigatorilor, în lipsa căreia inculpata nu ar fi comis infracțiunile.

Așa cum se constată și din înregistrarea video, inculpata a luat banii de pe masă, i-a băgat în buzunar, în spatele său aflându-se martorul D.V..

Investigatorii cu identitate reală nu au sesizat un refuz din partea inculpatei, nu a fost nicio discuție despre emiterea vreunei legitimații de călătorie”, „se pare că colegul doamnei știa că nu au bilet”, „din modul în care s-au comportat cei doi au dat de înțeles să fie binevoitoare plus că nu a existat nici un gest din care să rezulte că ar refuza banii”.

De altfel, inculpata B.T.N. nu neagă primirea banilor fără a emite legitimații de călătorie, însă justifică un atare comportament pentru a îi încadra la „încasări diverse” și făcute „venit” la S.N.T.F.C.

La dosarul cauzei există copia „chitanței diverse încasări” seria Bnda nr.1478951 emisă la data de 28.03.2014 pentru suma de 60 de lei de la 4 călători ce au călătorit fără bilet pe ruta Brașov-Sinaia, chitanță emisă din gestiunea conducătorului de tren D.I.V., CDI predată de aceasta la casierul stației București Grivița în data de 29.05.2014 la întoarcerea din turnus.

În atare împrejurări, casierul de serviciu a întocmit un raport de eveniment nr.10 prin care aducea la cunoștință că D.I.V. a predat CDI seria Bnda nr.1478951 în data de 29.05.2014, deși era trecut ca emisă la data de 28.03.2014.

Astfel, conducerea a demarat cercetări, iar din declarațiile angajaților de la comanda personalului din stația București Grivița care avea ca obligație și verificarea tuturor legitimațiilor/imprimantelor personalului de tren la preluarea în turnus ca acesta să nu aibă documente nepredate la casiera stației la vreuna din turnusurile efectuate anterior (declarații C.I., R.P., M.C., C.P., D.M. filele 147-152 dosar urmărire penală).

În atare împrejurări, CDI nu a fost eliberat înainte de data de 29.05.2014.

Audiat fiind, martorul D.I.V. relatează că a însoțit-o pe colega sa la pornirea din stația Brașov pentru a face revizia legitimațiilor de călătorie, iar „pentru suma de 60 lei primită de la cele 4 fete s-au hotărât să taie o chitanță „diverse încasări” din gestiunea sa și a uitat-o în geantă până în 29.05.2014 când a predat-o” (fila 97 dosar tribunal).

Curtea nu poate primi o atare susținere întrucât martorul nu a oferit o explicație plauzibilă cu privire la motivul pentru care nu a depus de îndată „chitanța diverse încasări”, în

împrejurările în care motivul principal pentru care chitanța a fost emisă de gestiunea sa a fost că în luna respectivă nu încasase venituri pentru a atinge un anume plafon stabilit de angajator.

Mai mult, așa cum rezultă din ordonanța procurorului datată 25.04.2014, s-a dispus extinderea urmăririi penale și începerea urmăririi penale față de B.T.N. pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită, prev. de art.289 alin.1 Cod penal, din Legea nr.78/2000 (4 acte materiale) și abuz în serviciu, prev. de art.297 alin.1 Cod penal, cu aplicarea art.35 alin.1 Cod penal raportat la art.13/2 din Legea 78/2000 (4 acte materiale).

La aceeași dată i s-a adus la cunoștință lui B.T.N. calitatea de suspect, când s-a prevalat de dreptul la tăcere (filele 83-84 dosar urmărire penală).

Ulterior s-a pus în mișcare acțiunea penală pentru faptele menționate (fila 88 dosar urmărire penală).

Deși cunoștea din data de 25.04.2014 că se fac cercetări cu privire la săvârșirea infracțiunilor de luare de mită și abuz în serviciu, abia la 11.08.2014 inculpata a depus chitanța DI la dosarul de urmărire penală.

Primirea sumelor de bani de la cei 4 călători cu intenția de a le transforma în venit la S.N.T.F.C. menționându-le într-un formular de chitanță ce face parte din gestiunea altei persoane este nu numai lipsită de temei legal în raport de natura juridică a încasărilor care puteau fi realizate în această modalitate, ci și neverosimilă.

În atare împrejurări, cum investigatorii nu au provocat-o pe inculpată ca aceasta să comită infracțiunile deduse judecății și nici faptul că ar fi emis o chitanță din gestiunea colegului său pentru sumele primite, curtea va admite apelul declarat Parchetul de pe lângă Tribunalul Brașov împotriva sentinței penale nr. 25/S/9.02.2016 a Tribunalului Brașov, pronunțată în dosar nr. 905/62/15, pe care o va desființa.

Rejudecând, în baza art. 289 alin. 1 Cod Penal, (4 acte materiale) raportat la art. 7 lit. c) din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 75 al. 2 lit. b, art. 76 al. 1 Cod penal, art. 35 alin.1 Cod penal, va condamna pe inculpata B.T.N., fără antecedente penale, la pedeapsa de 2 ani și 8 luni închisoare și pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 66 al. 1 lit. a, b, g Cod penal privind exercitarea funcției de conductor tren/șef tren persoane pe o perioadă de 2 ani pentru comiterea infracțiunii de luare de mită în formă continuată.

2. În baza art. 297 alin. 1 Cod penal, cu aplicarea art. 35 alin. 1 Cod penal (4 acte materiale) raportat la art. 13² din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 75 al. 2 lit. b, art. 76 al. 1 Cod penal, va condamna pe inculpată la pedeapsa de 1 an și 9 luni și 10 zile închisoare și pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 66 al. 1 lit. a, b, g Cod penal privind exercitarea funcției de conductor tren/șef tren persoane pe o perioadă de 2 ani pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu în formă continuată.

În baza art. 38 - 39 al. 1 lit. b Cod penal și art. 45 al. 3 Cod penal va contopi pedepsele de mai sus și va aplica inculpatei pedeapsa rezultantă de 3 ani, 3 luni și 3 zile închisoare și pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 66 al. 1 lit. a, b, g Cod penal privind exercitarea funcției de conductor tren/șef de tren persoane pe o perioadă de 2 ani.

În baza art. 65 Cod penal, va aplica inculpatei pedeapsa accesorie a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 66 al. 1 lit. a, b, g Cod penal cu referire la exercitarea funcției de conductor tren /șef tren persoane.

Va constata că mediul de stocare CD-R – înregistrat sub nr. PTBv/215MS/2014 și mediul de stocare CD-R – înregistrat sub nr. PTBv/189MS/2014 constituie mijloace materiale de probă și rămân atașate dosarului cauzei.

În baza art. 112 al. 1 lit. e Cod penal și 289 al. 3 Cod penal, va confisca de la inculpată suma de 60 lei dobândită prin săvârșirea infracțiunii de luare de mită.

Va obliga inculpata la plata sumei de 124 lei despăgubiri civile către partea civilă S.N.T.F.C.

Va obliga inculpata la plata sumei de 1000 lei cheltuieli judiciare la fond (art.275 alin.1 Cod procedură penală).

Cheltuielile judiciare în apel vor rămâne în sarcina statului potrivit art.275 alin.3 Cod procedură penală.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
D E C I D E**

Admite apelul declarat de Parchetul de pe lângă Tribunalul Braşov împotriva sentinţei penale nr. 25/S/9.02.2016 a Tribunalului Braşov, pronunţată în dosar nr. 905/62/15, pe care o desfiinţează.

Rejudecând, în baza art. 289 alin. 1 Cod Penal, (4 acte materiale) raportat la art. 7 lit. c) din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 75 al. 2 lit. b, art. 76 al. 1 Cod penal, art. 35 alin.1 Cp condamnă pe inculpata B.T.N., fără antecedente penale la pedeapsa de 2 ani şi 8 luni închisoare şi pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 66 al. 1 lit. a, b, g Cp privind exercitarea funcţiei de conductor tren/şef tren persoane pe o perioadă de 2 ani pentru comiterea infracţiunii de luare de mită în formă continuată.

2. În baza art. 297 alin. 1 Cod penal, cu aplicarea art. 35 alin. 1 Cod penal (4 acte materiale) raportat la art. 13² din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 75 al. 2 lit. b, art. 76 al. 1 Cod penal, condamnă inculpata la pedeapsa de 1 an şi 9 luni şi 10 zile închisoare şi pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 66 al. 1 lit. a, b, g Cp privind exercitarea funcţiei de conductor tren/şef tren persoane pe o perioadă de 2 ani pentru săvârşirea infracţiunii de abuz în serviciu în formă continuată.

În baza art. 38 - 39 al. 1 lit. b Cod penal şi art. 45 al. 3 Cod penal contopeşte pedepsele de mai sus şi aplică inculpatei pedeapsa rezultantă de **3 ani, 3 luni şi 3 zile închisoare şi pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 66 al. 1 lit. a, b, g Cp privind exercitarea funcţiei de conductor tren/şef de tren persoane pe o perioadă de 2 ani.**

În baza art. 65 Cod penal, aplică inculpatei pedeapsa accesorie a interzicerii drepturilor prevăzute de art. 66 al. 1 lit. a, b, g Cp cu referire la exercitarea funcţiei de conductor tren /şef tren persoane.

Constată că mediul de stocare CD-R– înregistrat sub nr PTBv/215MS/2014 şi mediul de stocare CD-R – înregistrat sub nr. PTBv/189MS/2014 constituie mijloace materiale de probă şi rămân ataşate dosarului cauzei.

În baza art. 112 al. 1 lit. e Cod penal şi 289 al. 3 Cod penal, confiscă de la inculpată suma de 60 lei dobândită prin săvârşirea infracţiunii de luare de mită.

Obligă inculpata la plata sumei de 124 lei despăgubiri civile către partea civilă S.N.T.F.C.

Obligă inculpata la plata sumei de 1000 lei cheltuieli judiciare la fond.

Cheltuielile judiciare în apel rămân în sarcina statului.

Definitivă.

Pronunţată în şedinţa publică din 25.05.2016.

PREŞEDINTE,

JUDECĂTOR,

GREFIER,